SPRAWOZDANIE

XII edycja Polskich Dni Montessori

Łódź 22 -24 maja 2026 r.

PEDAGOGIKA MARII MONTESSORI W DIALOGU ZE WSPÓŁCZESNĄ MYŚLĄ PEDAGOGICZNĄ

Organizatorami tegorocznych Polskich Dni Montessori było, jak co roku **Polskie Stowarzyszenie Montessori** oraz **Katedra Teorii Wychowania WNoW Uniwersytetu Łódzkiego.**

Partnerami była Firma **Topic/PALATUM**, **Przedszkole Miejskie nr 220** oraz **Przedszkole św. Anny z Łodzi.**

Konferencja odbyła się w gmachu **Wydziału Nauk o Wychowaniu** przy al.Scheiblerów 2.

Przesłaniem naszej konferencji było ukazanie współczesnych badań i doświadczeń badaczy i nauczycieli w zakresie teorii i praktyki edukacyjnej w systemie pedagogicznym M. Montessori a także zaprezentowanie stanu badań nad współczesną myślą pedagogiczną w dialogu z pedagogiką M. Montessori. Zaproszono zatem m.in. przedstawicieli pedagogiki i pedagogii froeblowskiej, freinetowskiej, Planu Daltońskiego.

Honorowy patronat nad Konferencją objęli:

- **Prezydent Miasta Łodzi, Hanna Zdanowska;**
- **Łódzki Kurator Oświaty Janusz Brzozowski;**
- **J.M. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego , Prof. dr hab. Rafał Matera;**

Patronat medialny nad Konferencją objęła telewizja **TVP3 Łódź,** Wydawnictwo **Palatum,** Oficyna Wydawnicza **" Impuls".**

Sponsorami Polskich Dni Montessori była Firma **Topic/PALATUM,** Oficyna Wydawnicza **„Impuls"** z Krakowa i **Polskie Stowarzyszenie Montessori**.

W czasie Konferencji uczestnicy mogli skorzystać z wyjątkowej oferty wystawienniczej firm, zamawiając pomoce Montessori z rabatem. Wystawcą była firma TOPIC, Polana Montessori, Oficyna Wydawnicza „Impuls" , Froebel pl, Szycie Montessori, Matami, Sounds Wood.

Stoisko firmy TOPIC / Stoisko Polskiego Stowarzyszenia Montessori / *Fot. E. Szubert*

Konferencji towarzyszył wybór wypowiedzi Marii Montessori, Friedricha Froebla, Helen Parkhurst, Rudolfa Steinera i Celestyna Freineta, które zaprezentowane zostały na specjalnie przygotowanym plakacie. Uczestnicy i wykładowcy otrzymali je na pamiątkę PDM 2026.

W konferencji wzięło udział ok. **250 osób** z całej Polski! Program wzbogacił udział wykładowczyni z Niemiec z Akademii Montessori Biberkor (**PROGRAM:**https://www.polskie-dni-montessori.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=615&Itemid=472**)]**

Rejestracja uczestników konferencji / Plakat z wypowiedziami twórców koncepcji pedagogicznych */ Fot. E. Szubert*

Uczestnikami byli czynni nauczyciele pracujący w placówkach Montessori, a także: pracownicy i nauczyciele akademiccy , rodzice, studenci zainteresowani pedagogiką Montessori. Warto podkreślić, że w czasie Konferencji duża grupa studentów Pedagogiki WNoW w ramach wolontariatu pomagało w organizacji i przebiegu PDM.

Uczestników konferencji podczas wykładów / Uczestnicy konferencji podczas warsztatów */ Fot. A. Brzykcy-Bentkowska*

Moderatorem konferencji była pani **dziekan Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ, dr hab. Alina Wróbel, prof. UŁ,** oraz **dr Małgorzata Miksza**, **prezes** Polskiego Stowarzyszenia Montessori.

dr Małgorzata Miksza i dr hab. Alina Wróbel / prof. dr hab. Bogusław Śliwerski i dr Małgorzata Miksza */ Fot. E. Szubert*

Smaczny catering przygotowała firma **Catering Teatralny.**

Przed konferencją do południa w piątek 22 maja br, uczestnicy mieli możliwość odwiedzenia łódzkich montessoriańskich żłobków i przedszkoli. **Sekcja Dyrektorów** działająca przy Polskim Stowarzyszeniu Montessori dyskutowała pod kierunkiem p. **Iwony Lipowskiej** wokół tematów związanych z funkcjonowaniem polskich placówek Montessori.

W czasie konferencji ,uczestnicy wysłuchali ośmiu wykładów, wzięli udział w czterech równoległych sesjach warsztatowych i sesji panelowej. Wszystkich warsztatów i paneli było w sumie było 33. Konferencja wzbogacona była możliwością (do wyboru) obejrzenia w planetarium projekcji pt: ***Ciemna biosfera*** lub skorzystania z czasowej wystawy w Muzeum Miasta Łodzi pt: ***Łodzianki inicjatorki – szlakiem nauczycielek*** albo obejrzenia wnętrz w ***Pałacu Scheiblerów.***

Początek konferencji uświetnił piękny występ dzieci z **Przedszkola Miejskiego nr 220 w Łodzi i Przedszkola św. Anny.**

Występ artystyczny dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 220 w Łodzi i Przedszkola św. Anny */ Fot. E. Szubert*

Inauguracja Polskich Dni Montessori odbyła się w **piątek 22 maja 2026 r.** w budynku Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ, przy al.Scheiblerów 2.

Przybyłych uczestników, gości honorowych, wykładowców, sponsorów i wystawców powitały: pani **dziekan Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ, dr hab. Alina Wróbel, prof. UŁ,** pani **dr Małgorzata Miksza**, prezes Polskiego Stowarzyszenia Montessori oraz pan **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, dr h.c. multi, kierownik Katedry Teorii Wychowania WNoW UŁ.** Pani Dziekan odczytała Listy nadesłane przez zaproszonych gośći:

Prof. dr hab. Agnieszkę Cybal-Michalska, **dr h.c.** – Przewodniczącą Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz **Prof. dr. hab. Piotra Kostyło** – Przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego.

M. Miksza przypomniała w krótkiej prezentacji multimedialnej historię wraz z tematami i fotografiami Polskich Dni Montessori, począwszy od I edycja w Warszawie w roku 20213.

Wykład inauguracyjny wygłosił **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, dr h.c. multi,** reprezentujący Katedrę Teorii Wychowania WNoW UŁ na temat: ***Pedagogika Marii Montessori w dialogu ze współczesną myślą pedagogiczną.*** Pan Profesor wskazał metateoretyczne i interdyscyplinarne źródła pedagogiki Marii Montessori oraz ideologiczne konteksty dotyczące rozwoju i upowszechniania tej pedagogiki w Polsce po II wojnie światowej. Podkreślił także znaczenie pedagogiki M. Montessori jako kultury doświadczania świata oraz wartość ruchu montessoriańskiego jako wspólnoty praktyków.

Wykład nt: ***Skuteczne zdziwienie: alternatywna metoda czytania wyzwalająca myślenie zaprezentowała*** pani **dr hab. Monika Wiśniewska – Kin, prof. UŁ**, reprezentująca Katedrę Pedagogiki Wieku Dziecięcego WNoW UŁ. Pani Profesor przytoczyła rezultaty badań, które dotyczyły autorskiej metody nauki pisania osadzonej konstruktywistycznie. Główne tezy tej koncepcji zorientowane zostały na pedagogice pisania skupionej na dziecku i jego dorastaniu do procesu pisania, a także doświadczaniu piśmienności.

Pani **dr Aleksandra Maj** z Katedry Pedagogiki Wieku Dziecięcego WNoW UŁ, zapoznała słuchaczy z ciekawą koncepcją edukacji przedszkolnej w prezentacji pt: ***Podejście Reggio Emilia wobec pedagogiki Marii Montessori: między ciągłością, reinterpretacją a transgresją.*** Zaprezentowane wystąpienie skupione zostało na poszukiwaniu punktów wspólnych, ale także różnic dotyczących dwóch koncepcji – podejścia stosowanego w Reggio Emilia oraz pedagogiki przedszkolnej Marii Montessori. Konkluzja powyższego wystąpienia skupiona została na tym, że w obu przypadkach dziecko, jako podmiot wychowania, rozumiane jest jak istota pełna potencjału, jako badacz eksplorujący świat na drodze realizacji dziecięcego procesu uczenia się.

Wykład nt: ***Pedagogika Marii Montessori w dialogu z logoterapią i Noo-psychoteorią*** zaprezentowała pani dr **Małgorzata Miksza,** prezes Polskiego Stowarzyszenia Montessori (emerytowany adiunkt KTW WNoW UŁ). Nawiązując do logoterapii Viktora Frankla i jego ucznia oraz kontynuatora w Polsce –Kazimierza

Popielskiego, M. Miksza podkreśliła główne cele logoterapii oraz wymieniła metody terapeutyczne pracy z pacjentami . Autorka odniosła się do biografii M. Montessori, wskazując, że Montessori odnajdywała sens życia w twórczej pracy, miłości i specyficznym radzeniem sobie z momentami przełomowymi w swoim życiu. Uwypuklone zostały wątki noo - tyczne , czyli te, które silnie związane są z takimi kategoriami jak duch, miłość, wolność.

Należy podkreślić, iż treść wszystkich czterech wykładów wzajemnie się dopełniała, a wysłuchanie poprowadzonych rozważań było intelektualną przyjemnością i źródłem wielu inspirujących przemyśleń.

Piątkowy wieczór zakończył się wspólną kolacją i rozmowami kuluarowymi.

Sobota 23 i niedziela 24 maja br. były dniami wypełnionymi porannymi wykładami a następnie warsztatami w czterech sesjach i sesji panelowej.

Sobotni dzień rozpoczął się ciekawym wykładem pani **Anny Turskiej** z Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Froebla z Lublina na temat : ***Działanie, relacja, autonomia. Pedagogika Friedricha Froebla w dialogu z pedagogiką Marii Montessori.*** Pani A. Turska nawiązując i do historii myśli pedagogicznej(np. do Johna Dewey'a) i do współczesnych badaczy, m.in. Manfreda Spitzera ukazała nieprzemijające wartości i aktualność pedagogiki F. Froebla. A teza, że „:*Dziecko uczy się przez działanie"* silnie nawiązuje do pedagogiki M. Montessori, co wykładowczyni bardzo mocno podkreśliła w swojej prezentacji. Wskazała w interesujący sposób podobieństwa i różnice pomiędzy obiema koncepcjami.

Drugi wykład sobotniego poranka wygłosiła pani **Sylwia Budasz** , reprezentująca Publiczną Szkołę Podstawową Cogito w Poznaniu. Pani S. Budasz w wykładzie pt: ***Pedagogika Celestyna Freineta w praktyce*** interesująco nakreśliła proces i sposoby adaptacji pedagogiki Freineta w jej Szkole. Pokreśliła główne idee szkoły jako instytucji uczenia się w przyjaznej atmosferze. „*Wpuście do klasy słońce"* – to główne przesłanie pedagogiki freinetowskiej. Wykładowczyni podkreśliła podobieństwa pedagogiki Freineta i Montessori: wolność, stwarzanie środowiska edukacyjnego sprzyjającego autoedukacji, uczenie się w działaniu, obserwacja dziecka jako warunek skutecznej pomocy wychowawczej.

Uczestnicy konferencji podczas warsztatów / *Fot. A. Brzykcy-Bentkowska*

W **niedzielę 22 maja br.** chętne osoby mogły uczestniczyć we mszy św., intencyjnej za uczestników konferencji .

Po porannej kawie uczestnicy wysłuchali trzech wykładów.

Pierwszy wygłosiła pani **dr hab. Beata Bednarczuk**, prof. UMCS z Katedry Dydaktyki Instytutu Pedagogiki UMCS w Lublinie , prezes Lubelskiego Oddziału PSM nt: ***Autonomia nauczyciela Montessori: odwaga, ryzyko i odpowiedzialność. W świetle wyników badań empirycznych***.

Pani Profesor nakreśliła bardzo interesujący model autonomii nauczyciela w powiązaniu z kategorią zaufania. Z analiz teoretycznych i przeprowadzonych badań empirycznych Autorki wysnuty został ciekawy wniosek: wykazano ścisły związek zaufania z autonomią . Nauczyciel montessoriański obserwuje, weryfikuje a to podlega dalszej głębokiej refleksji. Wzajemność relacji powoduje transformację siebie i modyfikuje sposób pracy z uczniami. Zatem w pedagogice i pedagogii M. Montessori ta triada: dziecko-nauczyciel-przygotowane otoczenie tworzy specyficzny model .

Pani **Marta Kwella** z Katedry Pedagogiki Wieku Dziecięcego WNoW UŁ zaprezentowała w swoim wykładzie pt: ***Dwie drogi, jedna wizja dziecka: Montessori i Parkhurst w dialogu pedagogicznym*** rozwój koncepcji pedagogicznej Helen Parkhurst na tle jej życia. M. Kwella wskazała na ważne momenty życia twórczyni Planu Daltońskiego, które były źródłem jej działania pedagogicznego. Fakt , że wcześnie nauczyła się czytać spowodował, że przez 12 lat była „dzieckiem eksperymentalnym" w kursach dla nauczycieli. Mając 17 lat zdała egzamin uprawniający ją do pracy nauczycielskiej. Z krytyki szkoły tradycyjnej opracowała inne sposoby uczenia się młodzieży. Rozwinęła swój system pracowniany, który rozpowszechnił się na całym świecie. Wykładowczyni podkreśliła związki H. Parkurst z M. Montessori i wspólność poglądów: dziecko uczące się poprzez aktywność i doświadczenie, uczenie się w wolności powiązanej z odpowiedzialnością, klasy bez dzwonka, nauczyciel jako twórca warunków do edukacji.

Przed przerwą kawową przewodnicząca Sekcji Dyrektorów – pani **Iwona Lipowska** zwróciła się do słuchaczy o wsparcie w działaniach na rzecz popularyzacji pedagogiki M. Montessori i ściślejszej współpracy osób kierujących placówkami montessoriańskim w naszym kraju. Głos nauczycieli Montessori powinien być lepiej słyszalny we wszystkich instytucjach oświatowo –szkolnych oraz w mediach.

Po ostatniej sesji warsztatowej uroczyste zakończenie XII edycji Polskich Dni Montessori odbyło się w auli. Słowo na zakończenie wygłosił pan **prof. dr hab. B. Śliwerski** i pani prezes **M. Miksza** dziękując wszystkim za czynny udział w konferencji, inspirujące wykłady, warsztaty panele. Podziękowano współorganizatorom za pomoc i zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie Polskich Dni Montessori, wystawcom za współpracę. Serdeczne słowa uznania i podziękowania skierowane zostały do osób z Komitetu Organizacyjnego PDM. Podziękowanie złożyły trzy zaproszone przez M. Mikszę z Ukrainy nauczycielki, które uczestniczyły w Polskich Dniach Montessori.

Małgorzata Miksza, żegnając uczestników tegorocznych Polskich Dni Montessori, życzyła radości w dalszej pracy montessoriańskiej .

Występ artystyczny instrumentalnego ***Duetu Euterpe*** na skrzypce i pianino utwierdził uczestników w przekonaniu, że przeżycie duchowe jest tak samo ważne, jak doznania intelektualne, których doświadczyli w ciągu trzech dni konferencji

Podziękowania dla gościń- nauczycielek z Ukrainy / Występ artystyczny Duetu Euterpe / *Fot. E. Szubert*

Miejsce i termin XII edycji Polskich dni Montessori pojawi się po wakacjach!

DZIĘKUJEMY I DO ZOBACZENIA!

Organizatorzy